

DOI [https://doi.org/10.32405/2218-7650-2022-21\(50\)-78-90](https://doi.org/10.32405/2218-7650-2022-21(50)-78-90)
УДК 377.36.011.2:656.811]:001.4

Кайтановська Ольга Миколаївна,
науковий співробітник відділу науково-методичного
забезпечення професійної освіти
Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти».
Київ, Україна.

 <https://orcid.org/0000-0001-8566-6458>
katanoo.m@gmail.com

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ «ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ОПЕРАТОРІВ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ»

Анотація. Актуальність статті зумовлюється необхідністю уточнення наукових понять для подальшого дослідження проблеми професійної підготовки операторів поштового зв'язку в закладах професійної (професійно-технічної) освіти і розроблення логічних несуперечливих положень і концепцій теорії і методики професійної освіти. Автором проаналізовано і уточнено низку наукових понять, які віднесено до термінологічного поля цього дослідження: «компетенція», «компетентність», «компетентнісний підхід». На основі аналізу дисертацій, у яких наведено тлумачення наукової категорії «професійна компетентність» відносно професійної діяльності кваліфікованих робочих різних професій. Для досягнення мети дослідження автором використано методи пошуку і систематизації інформації, аналіз наукової літератури, контент-аналіз і структурно-семантичний аналіз наукових понять, що уможливило виявлення суті, змісту і структури феномену «професійна компетентність операторів поштового зв'язку» як основного базового поняття. У ході дослідження виявлено, що суть цього поняття науковці здебільшого пов'язують з підготовкою робітничих професій у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Встановлено, що більшість дослідників вважають професійну компетентність особистісною властивістю здобувача професії або результатом і конкретизацією знань з обраної професії під час навчання та безпосередньо на виробництві, які описуються результатами навчання, сформульованими у відповідності до дескрипторів (знання, уміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія). За результатами дослідження автором сформульовано визначення поняття «професійна компетентність операторів поштового зв'язку».

Ключові слова: професійна компетентність; оператор поштового зв'язку; компетентність; стандарт; кваліфікований робітник.

ВСТУП / INTRODUCTION

Постановка проблеми. Розкриття теоретичних основ професійної підготовки операторів поштового зв'язку зумовлюють необхідність уточнення наукових понять, які в подальшому використовуватимуться у процесі нашого дослідження для розроблення логічних несуперечливих положень і концепцій теорії і методики професійної освіти. Поняття «професійна компетентність» – одне з найуживаніших понять, що було сформоване у вітчизняній педагогічній науці та освітній практиці в останнє десятиріччя. Звертаючись до цього поняття, слід зазначити, що серед науково-педагогічної громадськості щодо нього склалися неоднозначні погляди, зокрема в контексті формулювання відносно підготовки кваліфікованих робітників з різних професій.

Вивчення проблеми формування професійної компетентності операторів поштового зв'язку в закладах професійної (професійно-технічної) освіти спонукало нас до виявлення суті, змісту і структури наукової категорії «професійна компетентність операторів поштового зв'язку», що потребує аналізу наукових праць і нормативно-правових документів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасних наукових дослідженнях розглядаються різні аспекти питання формування професійної компетентності кваліфікованих робітників. Наприклад, результати вивчення проблеми формування професійної комунікативної компетентності майбутніх кваліфікованих робітників сфери послуг висвітлено в дисертації О. Бойчук. Формування професійної компетентності майбутніх агентів з постачання в професійно-технічних закладах освіти досліджувала О. Загіка, майбутніх слюсарів з ремонту автомобілів вивчав А. Кононенко, майбутніх опоряджувальників будівельних – Т. Пятничук. Предметом дослідження О. Паржницького визначено формування професійної компетентності майбутніх токарів у фахово-орієнтованому освітньому середовищі. Питання, пов'язані з вивченням феноменів «компетентність», «професійна компетентність», відображено в публікаціях О. Ачкасова, Ж. Дасюк, А. Козак, М. Мілохіна, Н. Ничкало, А. Семенченко, С. Скворцова, В. Химинець та ін. У різних контекстах поняття «компетентність» досліджували вчені різних країн: Д. Брителл, Е. Гандерт, Р. Епштейн, І Левинська, Д. Макклеландта інші. Однак, слід зауважити, що в наукових працях вітчизняних учених професійна компетентність операторів поштового зв'язку розглядалась лише контекстно.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ / AIM AND TASKS

Мета статті: здійснити структурно-семантичний аналіз дефініції «професійна компетентність операторів поштового зв'язку».

Завданням наукового дослідження визначено: 1) визначення термінологічного поля дослідження на основі аналізу словникової літератури і джерельної бази; 2) здійснення контент-аналізу для встановлення частоти використання словосполучень для характеристики базового поняття дослідження; 3) дослідження суті, змісту і структури феномену «професійна компетентність операторів поштового зв'язку».

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ / THE THEORETICAL BACKGROUNDS

Дане дослідження ґрунтується на основних ідеях теорії професійної освіти [1], [2], [4], [5], [6] і професійного розвитку [7], [8], [10]; методологічних засадах компетентнісного та інформаційного підходів [16], [18], [24], обґрунтованих у наукових працях вітчизняних і зарубіжних учених; нормативно-правових засадах визначених у міжнародних і національних документах [12], [15], [19], [20], [21].

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH METHODS

Для досягнення мети нашого дослідження важливим для нас є аналіз змісту поняття «професійна компетентність кваліфікованих робітників» у контексті різних робітничих професій, обґрунтоване у наукових працях вітчизняних і зарубіжних учених. З цією метою нами використовувався пошук інформації – наукових праць, у яких представлено поняття «професійна компетентність» стосовно професійної діяльності кваліфікованих робітників, її систематизація і контент-аналіз для встановлення частоти використання словосполучень, що характеризують базову дефініцію дослідження; структурно-семантичний аналіз – для з'ясування суті, змісту і структури досліджуваного поняття.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESULTS OF THE RESEARCH

Актуальною є проблема теоретичного осмислення формування поняття професійної компетентності робітника який був би конкурентоспроможним на ринку праці і ефективно вирішував проблеми. У Законі України «Про освіту», поняття «компетентність» тлумачиться як динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися,

провадити професійну та/або подальшу освітню діяльність [19]. У межах професійної стратифікації суспільства професійна компетентність розглядається як професійне покликання, професійний обов'язок, що формується в єдності стилю життя, професії та освіти. Зокрема, Т. Григоренко, досліджуючи сучасні підходи до вивчення змісту професійної компетентності, виокремлює в її структурі такі складники: сукупність професійних здібностей; складна система внутрішніх психічних станів і властивостей особистості фахівця, що проявляється в його готовності та здатності до здійснення професійної діяльності; сукупність професійних знань, умінь, а також способи виконання професійної діяльності; здатність фахівця від моменту початку своєї професійної діяльності на рівні визначеного державою певного стандарту відповідати суспільним вимогам професії шляхом ефективної професійної діяльності та демонструвати належні особистісні якості; характеристика, що відображає ділові та особистісні якості фахівця, рівень знань, умінь, досвіду, достатні для того, щоб досягти мети в певному виді професійної діяльності, а також моральну позицію фахівця та здатність до актуального виконання діяльності [1].

У ході подальшого дослідження ми вважали за доцільне розглянути трактування поняття «компетентність» у словниковій, енциклопедичній, довідковій літературі та наукових працях учених. Вивчення джерельної бази вітчизняних і зарубіжних фахівців показало, що поряд з поняттям «компетентність» майже завжди використовується близьке за значенням поняття «компетенція», яке вперше було сформульовано у роботах американського психолога Д. Макклеланда [16]. Він розумів цю категорію як поведінку, що відрізняє кваліфікованого робітника від середнього. Дослідник пов'язував ефективність виконання роботи з наявністю у виконавця певних компетенцій. Американські дослідники Л. Спенсер та С. Спенсер (L. Spencer & S. Spencer) мають ідентичний погляд на компетенції і розглядають їх як базові якості індивідуума, що обумовлюють ефективність виконання роботи, рівень якості якої визначається конкретними критеріями [17].

Словник професійної освіти визначає компетентність (від. лат. *competo* – відповідний, підхожий) як сукупність знань і вмінь, необхідних для ефективної професійної діяльності: уміння аналізувати, передбачати наслідки професійної діяльності, використовувати інформацію [13]. Американські дослідники Р. Епштейн (Ronald Epstein) та Е. Гандерт (Edward Hundert), І. Левинська зазначають, що «ключовими компонентами професійної компетентності обов'язково мають бути вміння керувати своїм робочим часом, набуття експертних навичок, вміння сформулювати стратегію

самонавчання та професійного вдосконалення, організувати колективну роботу, бути лідером за певних обставин» [18]. Такий підхід значно розширює зміст і структуру компетентності, виводить їх розуміння за межі традиційного тлумачення і водночас наближує до сучасних вимог роботодавця і суспільства, а також потреб особистості, яка здобуває професійну освіту.

Поряд із зазначеними поняттями широко використовується інша наукова категорія – «компетентнісний підхід», яку В. Химинець ототожнює зі спрямованістю освітнього процесу на формування та розвиток ключових (базових, основних) і предметних компетентностей особистості. На її думку, компетентнісний підхід скеровує освіту на формування комплексу компетентностей (знань, умінь, навичок, ставлень тощо), якими мають оволодіти майбутні фахівці. Вона звертає увагу на те, що традиційна система освіти акцентувала основні зусилля на набутті знань, умінь і навичок, що догматично абсолютизувало знання і сформувало знаннєвий підхід до навчання. Основний акцент при цьому фокусувався на самих знаннях, а те, для чого вони потрібні, залишалось поза увагою [11]. У зв'язку з цим доречно звернутись до Програми «DeSeCo» (Definition and Selection of Competencies), в якій компетентність – тлумачиться як здатність успішно задовольняти індивідуальні та соціальні потреби, діяти й виконувати поставлені завдання. Кожна компетентність заснована на поєднанні взаємовідповідних знань, умінь і практичних навичок, ставлень та цінностей, поведінкових компонентів, усього того, що особистість може мобілізувати для активної дії [12]. Таке тлумачення поняття «компетентність» за своїм змістом близьке до визначення, наведеного в Законі України «Про освіту».

Одним із завдань нашого дослідження визначено аналіз поняття «професійна компетентність», яке нами розглянуто в контексті професійної діяльності кваліфікованих робітників різних професій. Суть даного поняття розглянуто в наукових працях О. Бойчук [9], Д. Брителла [24], Т. Григоренко [25], Ж. Дасюка [14], О. Загіки [4], А. Козака [8], А. Кононенка [10], М. Мілохіної [3], Н. Ничкало [2], О. Паржницького [1], Т. Пятничук [5], М. Ростоки [6], Я. Співао [7] та здійснено його структурно-семантичний аналіз. Його результати дають змогу стверджувати, що серед учених немає єдиного погляду на сприйняття і розуміння його суті.

Оскільки у статті аналізувалися наукові праці здебільшого вітчизняних учених, які вивчали питання професійної підготовки кваліфікованих робітників, то варто зазначити, що досліджувана наукова категорія характеризується такими словосполученнями: особистісна властивість (можливість), інтегративна якість (властивість) особистості, інтегративне

особистісне утворення, критерій професійної підготовки, динамічна категорія, узагальнювальний результат професійної підготовки, конкретизація знань. Водночас у законодавчих документах застосовується визначення «динамічна комбінація знань, умінь, навичок...». Використання достатньо широкої палітри словосполучень для характеристики дефініції «професійна компетентність» вказує, з однієї сторони, на неоднозначність сприйняття і розуміння цього феномену дослідниками, а з іншої – на його постійний розвиток у наукових працях учених різних галузей науки – педагогіки, психології, філософії, соціології, економіки тощо.

Для з'ясування змісту поняття «професійна компетентність» та виявлення його структури (компонентного складу) ми використали метод контент-аналізу, результати якого показали, що більшість учених складником професійної компетентності розглядають знання, уміння і навички (О. Загіка, А. Кононенко), які О. Паржницький, Т. Пятничук, М. Ростока, О. Бойчук, Я. Співао, Д. Брітелл уточнюють – професійні знання і уміння; Н. Ничкало – фундаментальні, прикладні знання, уміння продуктивної життєдіяльності, А. Козак об'єднує їх у когнітивно-пізнавальний компонент. Обов'язковим компонентом професійної компетентності кваліфікованих робітників мають бути професійно важливі (О. Паржницький, О. Загіка, Т. Пятничук, М. Ростока, А. Кононенко, Т. Григоренко) та особистісні якості (О. Паржницький, О. Загіка). У роботі А. Козака в структурі професійної компетентності виокремлено професійно-особистісний компонент. Учені значну увагу в структурі професійної компетентності приділяють мотивації до професійної діяльності (О. Паржницький, А. Кононенко) та цінностям – професії (О. Паржницький), моральним цінностям – А. Кононенко, що в роботі А. Козака обґрунтовано як ціннісно-мотиваційний компонент.

У процесі вивчення різних точок зору вітчизняних учених щодо змісту і структури професійної компетентності кваліфікованих робітників ми звернули увагу на виокремлення таких професійно-важливих якостей особистості: у агента з постачання – адаптивність, комунікативні та лідерські здібності, рефлексія, здатність до творчого пошуку, саморозвитку (О. Загіка), слюсаря з ремонту автомобілів – інтерес до техніки, технічна кмітливість, точний окомір, швидка реакція, технічне мислення, аналітичний розум, відповідальність, організованість, акуратність тощо (А. Кононенко). Доповненням до цього переліку можуть стати такі професійно важливі якості, як висока культура організації та реалізації професійної діяльності, здатність до самореалізації та самовдосконалення (Н. Ничкало). Однак,

можемо припустити, що для кваліфікованих робітників кожної окремої професії актуальним буде свій комплекс професійно важливих і особистісних якостей.

Таким чином, результати контент-аналізу вказують на відповідність змісту і структури професійної компетентності кваліфікованих робітників вимогам Національної рамки кваліфікацій, яка «ґрунтується на європейських і національних стандартах та принципах забезпечення якості освіти, враховує вимоги ринку праці до компетентностей працівників» [20]. З огляду на опис у ній кваліфікаційних рівнів досягнень, які описуються результатами навчання, сформульованими у відповідності до дескрипторів (знання, уміння/навички, комунікацію, відповідальність і автономію), маємо зауважити, що найменше уваги дослідниками приділяється комунікації (здатність до ефективної роботи в команді, сприйняття критики, порад і вказівок, продукування деталізованих усних і письмових повідомлень, зокрема у професійній діяльності, здійснення наставництва, передавання досвіду тощо). Ці здатності відносять до «м'яких навичок» (soft-skills).

Можна припустити, що для операторів поштового зв'язку першого класу професійна компетентність базується на переліку здатностей, об'єднаних в групу «загально-професійні компетентності». Йдеться про оволодіння основами: галузевої економіки та підприємництва; трудового законодавства; адміністративної географії, зарубіжжя, країн світу; українського ділового мовлення; професійної етики; інформаційних технологій. Згідно із Стандартом професійної (професійно-технічної) освіти оператори поштового зв'язку першого класу мають оволодіти знаннями про поштовий зв'язок, навчитись дотримуватися вимог охорони праці, промислової і пожежної безпеки, виробничої санітарії [21].

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ / CONCLUSIONS AND PROSPECTS FOR FURTHER RESEARCH

Вивчення вітчизняної і зарубіжної наукової літератури, в якій відображено результати дослідження феномену «професійна компетентність» у різних аспектах професійної діяльності кваліфікованих робітників, показало відсутність єдиної думки вчених щодо тлумачення його суті. Це визначення науковці здебільшого пов'язують з підготовкою робітничих професій у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. За результатами контент-аналізу виявлено, що більшість дослідників вважають професійну компетентність особистісною властивістю здобувача професії у закладі професійної (професійно-технічної) освіти або конкретизацією знань з

обраної професії в процесі навчання та безпосередньо на виробництві.

Грунтуючись на результатах дослідження, можна припустити, що професійна компетентність операторів поштового зв'язку – це інтегративна якість, набута в процесі професійної підготовки, яка характеризується комплексом знань, умінь і здатностей відповідально виконувати функціональні обов'язки на робочому місці, приймати самостійні рішення у разі виникнення нестандартних ситуацій, прагнути до постійного самовдосконалення, самоосвіти, креативного розвитку.

Перспективи подальших досліджень. Дана дефініція та її структура потребують експертного оцінювання фахівцями, що ми і визначаємо перспективою подальшого дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ / REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

- [1] О. Паржницький, «Формування професійної компетентності майбутніх токарів у фахово-орієнтованому освітньому середовищі», дис. канд. наук. Київ, 2017.
- [2] Н. Ничкало, «Неперервна професійна освіта як філософська та педагогічна категорія», *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*, Вип. 1, с. 9–22, 2009.
- [3] М. Мілохіна, «Формування професійної компетентності майбутніх операторів комп'ютерного набору в ПТНЗ», *Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання*, ІПТО НАПН України. Київ, 2014, с. 103–104.
- [4] О. Загіка, «Формування професійної компетентності майбутніх агентів з постачання в професійно-технічних навчальних закладах», дис. канд. наук. Київ, 2015.
- [5] Т. Пятничук, «Формування професійної компетентності майбутніх опоряджувальників будівельних у професійно-технічних навчальних закладах», автореф. дис. канд. наук. Київ, 2015.
- [6] М. Росток, «Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних», дис. канд. наук. Харків, 2017.
- [7] Я. Співао, «Теорія і практика формування професійної компетентності майбутніх соціальних працівників із соціального захисту прав молоді», автореф. дис. д-ра наук. Київ, 2020.
- [8] А. Козак, «Сучасна структура професійної компетентності майбутніх майстрів ресторанного обслуговування», *Науковий вісник Інституту*

- професійно-технічної освіти НАПН України. *Професійна педагогіка*, № 14, с. 86–92, 2017. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://is.gd/kZLNcp> Дата звернення: Верес. 01, 2022.
- [9] О. Бойчук, «Формування професійної комунікативної компетентності майбутніх кваліфікованих робітників сфери послуг», автореф. дис. канд. наук. Київ, 2021.
- [10] А. Кононенко, «Формування професійної компетентності майбутніх слюсарів з ремонту автомобілів у професійно-технічних навчальних закладах», дис. канд. наук. Київ, 2018.
- [11] В. Химинець, *Інноваційна освітня діяльність*. Тернопіль, Україна: Мандрівець, 2009.
- [12] Ines general assembly 2000, A Contribution of the OECD Program Definition and Selection of Competencies: Theoretical and Conceptual Foundations. Definition and Selection of Key Competencies Dominique Simone Rychen Swiss Federal Statistical Office. Neuchâtel, Switzerland. [Online]. Available: <https://is.gd/al8mnS> Дата звернення: Верес. 01, 2022.
- [13] *Професійна освіта* / уклад С. У. Гончаренко [та ін.]; Н. Г. Ничкало, Ред. Київ, Україна : Вища шк., 2000.
- [14] Ж. Дасюк, «Психологічний аналіз проблеми комунікативної компетентності у вітчизняній та зарубіжній науковій думці», в *Проблеми загальної та педагогічної психології*; С. Д. Максименка, Ред. Київ, Україна : Міленіум, 2007, Т. IX, ч. 4, с. 137–142.
- [15] Основні тенденції розвитку освіти, М. Ф. Степко, Ред. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://is.gd/uPp8fC> Дата звернення: Верес. 01, 2022.
- [16] D. C. McClelland, «Testingfor competencerather tha nintelligence», *American Psychologist*, Vol. 28, № 1, p. 1–40, 1973.
- [17] L. M. Spencer, S. M. Spencer, *Competenceat Work: Modelsfor Superior Performance*. New York: John Wiley&Sons, NY, 1993.
- [18] R. M. Epstein, E. M. Hundert, *Definingand Assessing Professional Competence*. [Online]. Available: <https://is.gd/6VmCeL> Дата звернення: Верес. 01, 2022.
- [19] Верховна Рада України. (2017, Верес. 05). *Закон № 2145-VIII «Про освіту»*. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://is.gd/4lhgEa>
- [20] Кабінет Міністрів України. (2011, Листоп. 23). *Постанова № 1341, «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»*. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://is.gd/FejcaH>
- [21] Міністерство освіти і науки України. (2017, Груд. 27). *Наказ № 1691, «Про затвердження стандартів професійної (професійно-технічної)*

освіти з робітничих професій». [Електронний ресурс].
Доступно: <https://is.gd/B3x4lG>

- [22] О. Кайтановська, «Аналіз змісту підготовки операторів поштового зв'язку в закладах професійної (професійно-технічної) освіти», на *V Всеукр. наук.-метод. семінарі, 5 листоп. 2021 р. Підготовка майстра виробничого навчання, викладача професійного навчання до впровадження в освітній процес інноваційних технологій*; Глухівський НПУ ім. О. Довженка, м. Глухів. Глухів, 2021, с. 260–262.
- [23] Л. Петренко, «Інформаційна підготовка операторів поштового зв'язку в закладах професійної (професійно-технічної) освіти: актуальність і сучасна потреба ринку праці», на *V Всеукр. наук.-метод. семінарі, 5 листоп. 2021 р. Підготовка майстра виробничого навчання, викладача професійного навчання до впровадження в освітній процес інноваційних технологій*; Глухівський НПУ ім. О. Довженка, м. Глухів. Глухів, 2021, с. 35–37.
- [24] J. K. Britell, «Competency and Excellence», in *Minimum Competency Achievement Testing*; R. M. Taeger & C. K. Title, Eds. Berkley, 1980, p. 23–29.
- [25] Т. Григоренко, «Сучасні підходи до формування професійної компетентності психолога (спеціального, клінічного)», *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, № 8(102), 2020. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://is.gd/F8eB0v> Дата звернення: Верес. 01, 2022

STRUCTURAL-SEMANTIC ANALYSIS THE CONCEPT OF "PROFESSIONAL COMPETENCE OF POSTAL COMMUNICATION OPERATORS"

Olga Kaitanovska,

researcher of the division of scientific and methodical
support of vocational education

State Scientific Institution «Institute of Education Content Modernization».

Kyiv, Ukraine.

 <https://orcid.org/0000-0001-8566-6458>

katanoo.m@gmail.com

Abstract. The relevance of the article is determined by the need to clarify scientific concepts for further research into the problem of professional training of postal operators in professional (vocational and technical) education institutions and the development of logical, consistent provisions and concepts of the theory and methodology of professional education. The author analyzed and clarified a number of scientific

concepts that are included in the terminological field of this study: «competence», «competence», «competence approach». Based on the analysis of dissertations, which provide an interpretation of the scientific category «professional competence» in relation to the professional activity of qualified workers of various professions. To achieve the goal of the research, the author used methods of information search and systematization, analysis of scientific literature, content analysis and structural-semantic analysis of scientific concepts, which made it possible to identify the essence, content and structure of the phenomenon «professional competence of postal operators» as the main basic concept. In the course of the research, it was found that the essence of this concept is mostly associated by scientists with the training of working professions in professional (vocational and technical) education institutions. It has been established that most researchers consider professional competence to be a personal property of a person acquiring a profession or the result and concretization of knowledge from the chosen profession during training and directly at work, which are described by learning outcomes formulated in accordance with descriptors (knowledge, ability/skills, communication, responsibility and autonomy). According to the results of the research, the author formulated the definition of the concept of «professional competence of postal operators».

Keywords: professional competence; postal operator; competence; standard; skilled worker.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

- [1] O. Parzhnytskyi, «Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh tokariv u fakhovo-oriientovanomu osvithomu seredovyschi», dys. kand. nauk. Kyiv, 2017.
- [2] N. Nychkalo, «Neperervna profesiina osvita yak filosofska ta pedahohichna katehoriia», Neperervna profesiina osvita: teoriia i praktyka, Vyp. 1, s. 9–22, 2009.
- [3] M. Milokhina, «Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh operatoriv kompiuternoho naboru v PTNZ», Naukovo-metodychne zabezpechennia profesiinoi osvity i navchannia, IPTO NAPN Ukrainy. Kyiv, 2014, s. 103–104.
- [4] O. Zahika, «Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh ahentiv z postachannia v profesiino-tekhnichnykh navchalnykh zakladakh», dys. kand. nauk. Kyiv, 2015.

- [5] T. Piatnychuk, «Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh oporiadzhuvanykh budivelnykh u profesiino-tekhnichnykh navchalnykh zakladakh», avtoref. dys. kand. nauk. Kyiv, 2015.
- [6] M. Rostoka, «Pedahohichni umovy formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh oblikovtsiv z reiestratsii bukhholderskykh danykh», dys. kand. nauk. Kharkiv, 2017.
- [7] Ya. Spivao, «Teoriia i praktyka formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh sotsialnykh pratsivnykh iz sotsialnoho zakhystu prav molodi», avtoref. dys. d-ra nauk. Kyiv, 2020.
- [8] A. Kozak, «Suchasna struktura profesiinoi kompetentnosti maibutnikh maistriv restorannoho obsluhovuvannia», Naukovyi visnyk Instytutu profesiino-tekhnichnoi osvity NAPN Ukrainy. Profesiina pedahohika, № 14, s. 86–92, 2017. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://is.gd/kZLNcp> Data zvernennia: Veres. 01, 2022.
- [9] O. Boichuk, «Formuvannia profesiinoi komunikatyvnoi kompetentnosti maibutnikh kvalifikovanykh robitnykh sfery posluh», avtoref. dys. kand. nauk. Kyiv, 2021.
- [10] A. Kononenko, «Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh sliusariv z remontu avtomobiliv u profesiino-tekhnichnykh navchalnykh zakladakh», dys. kand. nauk. Kyiv, 2018.
- [11] V. Khymynets, Innovatsiina osvithna diialnist. Ternopil, Ukraina: Mandrivets, 2009.
- [12] Ines general assembly 2000, A Contribution of the OECD Program Definition and Selection of Competencies: Theoretical and Conceptual Foundations. Definition and Selection of Key Competencies Dominique Simone Rychen Swiss Federal Statistical Office. Neuchâtel, Switzerland. [Online]. Available: <https://is.gd/al8mnS> Data zvernennia: Veres. 01, 2022.
- [13] Profesiina osvita / uklad S. U. Honcharenko [ta in.]; N. H. Nychkalo, Red. Kyiv, Ukraina : Vyscha shk., 2000.
- [14] Zh. Dasiuk, «Psykhologichniy analiz problemy komunikatyvnoi kompetentnosti u vitchyzniani ta zarubizhnii naukovii dumtsi», v Problemy zahalnoi ta pedahohichnoi psykhologii; S. D. Maksymenka, Red. Kyiv, Ukraina : Milenium, 2007, T. IX, ch. 4, s. 137–142.
- [15] Osnovni tendentsii rozvytku osvity, M. F. Stepko, Red. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://is.gd/uPp8fC> Data zvernennia: Veres. 01, 2022.
- [16] D. C. McClelland, «Testingfor competencerather tha nintelligence», American Psychologist, Vol. 28, № 1, p. 1–40, 1973.
- [17] L. M. Spencer, S. M. Spencer, Competenceat Work: Modelsfor Superior

- Performance. New York: John Wiley&Sons, NY, 1993.
- [18] R. M. Epstein, E. M. Hundert, Defining and Assessing Professional Competence. [Online]. Available: <https://is.gd/6VmCeL> Data zvernennia: Veres. 01, 2022.
- [19] Verkhovna Rada Ukrainy. (2017, Veres. 05). Zakon № 2145-VIII «Pro osvitu». [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://is.gd/4lhgEa>
- [20] Kabinet Ministriv Ukrainy. (2011, Lystop. 23). Postanova № 1341, «Pro zatverdzhennia Natsionalnoi ramky kvalifikatsii». [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://is.gd/FejcaH>
- [21] Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. (2017, Hrud. 27). Nakaz № 1691, «Pro zatverdzhennia standartiv profesiinoi (profesiino-tekhnicnoi) osvity z robitnychkh profesi». [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://is.gd/B3x4lG>
- [22] O. Kaitanovska, «Analiz zmistu pidhotovky operatoriv poshtovoho zviazku v zakladakh profesiinoi (profesiino-tekhnicnoi) osvity», na V Vseukr. nauk.-metod. seminari, 5 lystop. 2021 r. Pidhotovka maistra vyrobnychoho navchannia, vykladacha profesiinoho navchannia do vprovadzhennia v osvitnii protses innovatsiinykh tekhnolohii; Hlukhivskiy NPU im. O. Dovzhenka, m. Hlukhiv. Hlukhiv, 2021, s. 260–262.
- [23] L. Petrenko, «Informatsiina pidhotovka operatoriv poshtovoho zviazku v zakladakh profesiinoi (profesiino-tekhnicnoi) osvity: aktualnist i suchasna potreba rynku pratsi», na V Vseukr. nauk.-metod. seminari, 5 lystop. 2021 r. Pidhotovka maistra vyrobnychoho navchannia, vykladacha profesiinoho navchannia do vprovadzhennia v osvitnii protses innovatsiinykh tekhnolohii; Hlukhivskiy NPU im. O. Dovzhenka, m. Hlukhiv. Hlukhiv, 2021, s. 35–37.
- [24] J. K. Britell, «Competency and Excellence», in Minimum Competency Achievement Testing; R. M. Taeger & C. K. Title, Eds. Berkley, 1980, p. 23–29.
- [25] T. Hryhorenko, «Suchasni pidkhody do formuvannia profesiinoi kompetentnosti psykholoha (spetsialnogo, klinichnogo)», Pedagogichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii, № 8(102), 2020. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://is.gd/F8eB0v> Data zvernennia: Veres. 01, 2022.

*Стаття надійшла до редакції
06 вересня 2022 року*